

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
מימרא	רב יהודה אמר רב:											א.א
כל המרעיב עצמו בשני רעבון ניצל ממיתה משונה, שנאמר (איוב ה') ברעב פדך ממות.												א.א
מרעב מיבעי ליה												א.א
אלא הכי קאמר: בשכר שמרעיב עצמו בשני רעבון - ניצול ממיתה משונה.												א.א
אסור לאדם לשמש מטתו בשני רעבון, שנאמר (בראשית מ"א) וליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב.	ריש לקיש:											א.א
חסוכי בנים משמשין מטותיהן בשני רעבון.	תנא:											א.א
בזמן שישאר שרויין בצער ופירש אחד מהן, באין שני מלאכי השרת שמלוין לו לאדם, ומניחין לו ידיהן על ראשו, ואומרים: פלוני זה שפירש מן הצבור - אל יראה בנחמת צבור.	תנו רבנן:											א.א
בזמן שהצבור שרוי בצער אל יאמר אדם: אלך לביתי ואוכל ואשתה, ושלום עליך, נפשי, ואם עושה כן - עליו הכתוב אומר: (ישעיהו כ"ב) והנה ששון ושמחה הרג בקר ושחט צאן אכל בשר ושתות יין אכול ושתו כי מחר נמות, מה כתיב בתריה - ונגלה באזני ה' צבאות אם יכפר העון הזה לכם עד תמותן.	תניא אידך:											א.א
עד כאן מידת בינונים, אבל במדת רשעים מה כתיב - (ישעיהו נו) אתיו אקחה יין ונסכאה שכר והיה כזה יום מחר. מה כתיב בתריה - הצדיק אבד ואין איש שם על לב כי מפני הרעה נאסף הצדיק.												א.א
אלא: יצער אדם עם הצבור. שכן מצינו במשה רבינו שציער עצמו עם הצבור, שנאמר (שמות י"ז) וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה, וכי לא היה לו למשה כר אחד או כסת אחת לישב עליה? אלא כך אמר משה: הואיל וישאר שרויין בצער - אף אני אהיה עמהם בצער.												א.א
וכל המצער עצמו עם הצבור - זוכה ורואה בנחמת צבור.												א.א
ושמא יאמר אדם: מי מעיד בלי?												א.א
אבני ביתו של אדם וקורותו ביתו של אדם מעידים בו, שנאמר (חבקוק ב') כי אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה.												א.א
שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם הן מעידין עליו, שנאמר (תהלים צ"א) כי מלאכיו יצוה לך.	דבי רבי שילא אמרי:											א.א
נשמתו של אדם היא מעידה עליו, שנאמר (מיכה ז') משכבת חזיק שמר פתחי פיך	רבי חידקא:											א.א
אבריו של אדם מעידים בו, שנאמר (ישעיהו מ"ג) אתם עדי נאם ה'.	יש אומרים:											א.א
(דברים ל"ב) אל אמונה ואין עול, אל אמונה - כשם שנפרעין מן הרשעים לעולם הבא אפילו על עבירה קלה שעושים, כך נפרעין מן הצדיקים בעולם הזה על עבירה קלה שעושים, ואין עול - כשם שמשלמין שכר לצדיקים לעולם הבא אפילו על מצוה קלה שעושים, כך משלמין שכר לרשעים בעולם הזה אפילו על מצוה קלה שעושים.												א.א
צדיק וישר הוא - מלמד שבשעת פטירתו של אדם לבית עולמו כל מעשיו נפרטין לפניו, ואומרים לו: כך וכך עשית במקום פלוני ביום פלוני, והוא אומר הן ואומרים לו: חתום וחתום, שנאמר (איוב ל"ז) ביד כל אדם יחתום. ולא עוד, אלא שמצדיק עליו את הדין ואומר להם: יפה דנתוני לקיים מה שנאמר (תהלים נ"א) למען תצדק בדברך.												א.א
כל היושב בתענית נקרא חוטא.	שמואל:											א.א
סבר כי האי תנא												א.א
מה תלמוד לומר (במדבר ו') וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין	דתניא: רבי אלעזר הקפר ברבי:											א.א
והלא דברים קל וחומר: ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר ודבר - על אחת כמה וכמה.												א.א
נקרא קדוש, שנאמר (במדבר ו') קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש, המצער עצמו מכל דבר - על אחת כמה וכמה.	רבי אלעזר:											א.א
ולשמואל, הא איקרי קדוש												א.א
ההוא אגידול פרע קאי.	[שמואל]											א.א
ולרבי אלעזר, הא נקרא חוטא												א.א
ההוא דסאיב נפשיה.	[רבי אלעזר]											א.א

<p>◆ disputants-חולקים</p> <p>◇ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה</p> <p>< insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת</p> <p>○ story-מעשה</p> <p>key-מקרא:</p>	<p>■ statement-מימרא</p> <p>⚡ challenge-קושיא</p> <p>^ question-שאלה</p> <p>! תירוץ-answer</p> <p>■ proof-ראיה</p>
---	---

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ומי אמר רבי אלעזר הכי?									⚡			
לעולם ימוד אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו, שנאמר (הושע י"א) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר	והאמר רבי אלעזר:								⚡	◇		
לא קשיא, הא - דמצי לצעורי נפשיה, הא - דלא מצי לצעורי נפשיה.									!	◇		
נקרא חסיד, שנאמר (משלי י"א) גמל נפשו איש חסד ועכר שארו וגו'.	ריש לקיש:								◆	■	◇	
האי בר בי רב דיתיב בתעניתא - ליכול כלבא לשירותיה.	רב ששת:								■	◇		
אין תענית ציבור בבבל אלא תשעה באב בלבד.	רבי ירמיה בר אבא:								■	◇		
אין תלמיד חכם רשאי לישב בתענית, מפני שממעט במלאכת שמים.	ואמר רבי ירמיה בר אבא אמר ריש לקיש:								■	◇		
אוכלין ושותין משחשיכה כו'.										■	<	
יחיד שקיבל עליו תענית, אפילו אכל ושתה כל הלילה - למחר הוא מתפלל תפילת תענית. לן בתעניתו אינו מתפלל של תענית.	רבי זעירא אמר רב הונא:									■	◇	
מאי קסבר רב הונא? סבירא ליה אין מתענין לשעות, או דלמא מתענין לשעות, והמתענה לשעות אינו מתפלל תפילת תענית?	רב יוסף:									^		
לעולם קסבר רב הונא מתענין לשעות, והמתענה לשעות מתפלל תפילת תענית, ושאי הכא - דאיכא שעות דליליא דלא קביל עליה מעיקרא.	אמר ליה אבוי:									!	◇	
מר עוקבא איקלע לגיזוק									○		◇	
מתענין לשעות או אין מתענין לשעות?	בעו מיניה:									^		
לא הוה בידיה.									■			
קנקנין של נכרים אסורין או מותרין?										^		
לא הוה בידיה.									■			
במה שימש משה כל שבעת ימי המלואים?										^		
לא הוה בידיה.									■		◇	
אזל ושאל בי מדרשא.									^		◇	
הלכתא: מתענין לשעות, ומתפללין תפילת תענית.	אמרו ליה:								!		◇	
והלכתא: קנקנין של נכרים לאחר שנים עשר חדש מותרין.									!		◇	
במה שימש משה כל שבעת ימי המלואים - בחלוק לבן.									!		◇	
בחלוק לבן שאין לו אימרא.	רב כהנא מתני:								!	■	◇	
הא דאמרת מתענין לשעות - והוא שלא טעם כלום עד הערב.	רב חסדא:									■	◇	
הא תענית מעלייתא היא	אמר ליה אבוי:									⚡		
לא צריכא דאימלך אימלוכי.									!		◇	
כל תענית שלא שקעה עליו חמה - לא שמיה תענית.	ואמר רב חסדא:									■	◇	
אנשי משמר מתענין ולא משלימין	מיתיבי:								■	⚡	◇	
התם לצעורי נפשיה בעלמא הוא.									!		◇	
אני מבני בניו של סנאב בן בנימין, ופעם אחת חל תשעה באב להיות בשבת, ודחינוהו לאחר השבת והתענינו בו ולא השלמנוהו, מפני שיום טוב שלנו הוא	תא שמע: דאמר רבי אליעזר ברבי צדוק:								■	⚡	◇	
התם נמי לצעורי נפשיה בעלמא הוא.									!		◇	
אהא בתענית עד שאבוא לבית?	תא שמע, דאמר רבי יוחנן:								■	⚡	◇	

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
התם לשמוטיה נפשיה מבי נשיאה הוא דעבד.													יב
כל תענית שלא קיבל עליו מבעוד יום - לאו שמיה תענית	שמואל:											◊	יב
ואי יתיב מאי?												^	יב
דמי למפוחא דמליא זיקא.	רבה בר שילא:											!	יב
אימת מקביל ליה?												^	יב
במנחה	רב:											◆	יב
בתפלת המנחה.	שמואל:											◆	יב
כוותיה דשמואל מסתברא, דכתיב במגילת תענית: להן כל איניש דייתי עלוהי מקדמת דנא ייסר.	רב יוסף:											◊	יב
מאי לאו ייסר עצמו בצלו?												■	יב
לא, יאסר עצמו.												⚡	יב
פליגי בה רבי חייא ורבי שמעון ברבי:												■	יב
ייסר	חד: [רבי חייא/רבי שמעון ברבי]											◆	יב
יאסר	וחד: [רבי חייא/רבי שמעון ברבי]											◆	יב
מאן דאמר ייסר - כדאמרין, למאן דאמר יאסר מאי היא?												⚡	יב
כל איניש דייתי עלוהי מקדמת דנא יאסר. כיצד? יחיד שקיבל עליו שני וחמישי של כל השנה כולה, ואירעו בם ימים טובים הכתובין במגילת תענית, אם נדרו קודם לגזרתנו - יבטיל נדרו את גזרתנו. ואם גזרתנו קודמת לנדרו - תבטל גזרתנו את נדרו.	דתניא במגילת תענית:											!	יב
עד מתי אוכל ושותה - עד שיעלה עמוד השחר, דברי רבי	תנו רבנן: [רבי]											◆	יב
עד קרות הגבר.	רבי אליעזר בר שמעון:											◆	יב
לא שנו אלא שלא גמר סעודתו, אבל גמר סעודתו - אינו אוכל.	אביי:											■	יב
גמר ועמד הרי זה אוכל	איתיביה רבא:											⚡	יב
התם כשלא סילק.												!	יב
לא שנו אלא כשלא ישן, אבל ישן - אינו אוכל.	איכא דאמרי, אמר רבא:											■	יב
ישן ועמד הרי זה אוכל	איתיביה אביי:											⚡	יב
התם במתנמנם.												!	יב
היכי דמי מתנמנם?												^	יב
נים ולא נים, תיר ולא תיר, דקרו ליה ועני, ולא ידע אהדורי סברא, וכי מדכרי ליה - מדכר.	רב אשי:											!	יב
יחיד שקיבל עליו תענית - אסור בנעילת הסנדל, חיישינן שמא תענית צבור קיבל עליו.	רב כהנא אמר רב:											■	יב
היכי ליעבד?												^	יב
לימא הכי: למחר אהא לפניך בתענית יחיד.	רבה בר רב שילא:											!	יב
הא קא חזינן רבנן דמסיימי מסנייהו ואתו לבי תעניתא	רבנן לרב ששת:											○	יב
דלמא מיכל נמי אוכל.	איקפד, ואמר להו: [רב ששת]											■	יב
אביי ורבא מעיילי כי מסיימי אפנתא.												○	יב
מרימר ומר זוטרא מחלפי דימינא לשמאלא, ודשמאלא לימינא.												○	יב
רבנן דבי רב אשי נפקי כי אורחיהו. סברי כי הא דאמר שמואל:												○	יב

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ¿ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	יב:
אינן תענית צבור בבבל אלא תשעה באב בבלד.	[שמואל]												יב:
לוה אדם תעניתו ופורע.	רב יהודה אמר רב:												יב:
כי אמריתה קמיה דשמואל													יב:
וכי נדר קבל עליה דלא סגי דלא משלם? לצעורי נפשיה קביל עליה, אי מצי - מצער נפשיה. אי לא מצי - לא מצער נפשיה.	אמר לי: [שמואל]												יב:
לוה אדם תעניתו ופורע.	איכא דאמרי, אמר רב יהודה אמר רב:												יב:
כי - אמריתה קמיה דשמואל													יב:
פשיטא, לא יהא אלא נדר, מי לא מצי בעי לשלומי ומיזל למחר וליומא אחרינא?	אמר לי: [שמואל]												יב:
רב יהושע בריה דרב אידי איקלע לבי רב אסי, עבדו ליה עגלא תילתא.													יב:
ליטעום מר מדין?	אמרו ליה: [בי רב אסי]												יב:
בתעניתא יתיבנא.	אמר להו: [רב יהושע בריה דרב אידי]												יב:
ולוזיף מר וליפרע, לא סבר מר להא דאמר רב יהודה אמר רב:	אמרו ליה: [בי רב אסי]												יב:
לוה אדם תעניתו ופורע?	[רב יהודה אמר רב]												יב:
תענית חלום הוא.	אמר להו: [רב יהושע בריה דרב אידי]												יב:
יפה תענית לחלום כאש לנעורת.	ואמר רבה בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב:												יב:
ובו ביום.	ואמר רב חסדא:												יב:
ואפילו בשבת.	ואמר רב יוסף:												יב:
מאי תקנתיה?													יב:
ליתבי תעניתא לתעניתא.													יב:
עברו אלו ולא נענו - בית דין גזורין שלש תעניות אחרות על הצבור, אוכלין ושותין מבעוד יום, ואסורין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה, ונועלין את המרחצאות.													יב:
עברו אלו ולא נענו - בית דין גזורין עליהן עוד שבע, שהן שלוש עשרה תעניות על הצבור. הרי אלו יתרות על הראשונות, שאלו מתריעין. ונועלין את החנויות. בשני מטין עם השיכה, ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת.													יב:
עברו אלו ולא נענו - ממעטין במשא ומתן, בבנין, ובנטיעה, באירוסין, ובנישואין, ובשאלת שלום בין אדם לחבירו, כבני אדם הנופין למקום.													יב:
היחידים חזורין ומתענין עד שיצא ניסן.													יב:
יצא ניסן וירדו גשמים - סימן קללה, שנאמר (שמואל א' י"ב) הלא קציר חטים היום וגו'.													יב:
בשלמא כולהו - אית בהו תענוג: רחיצה וסיכה ותשמיש המטה, אבל מלאכה - צער הוא.													יב:
אמר קרא (יזאל א') קדשו צום קראו עזרה אספו זקנים - כעצרת, מה עצרת אסור בעשיית מלאכה - אף תענית אסור בעשיית מלאכה.	רב חסדא אמר רב ירמיה בר אבא:												יב:
אי מה עצרת מאורתא - אף תענית נמי מאורתא.													יב:
לדידי מיפרשא לי מנינה דרבי ירמיה בר אבא: אמר קרא אספו זקנים, דומיא דאספת זקנים, מה אספת זקנים ביום - אף צום נמי ביום.	רבי זירא:												יב:
ואימא מטיהרא?													יב:
מסייע ליה לרב הונא, דאמר מצפרא כינופיא.	רב שישא בריה דרב אידי:												יב:

statement-מימרא ■
challenge-קושיא ⚡
question-שאלה ^
answer-תירוץ !
proof-ראיה ■

disputants-חולקים ♦
central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊
insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת <
story-מעשה O

מקרא-key:

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
היכי עבדי?												⚡
מצפרא עד פלגא דיומא מעיינינן במילי דמתא, מכאן ואילך רבעא דיומא קרינן בספרא ואפטרטא, מכאן ואילך בעינן רחמי. שנאמר (נחמיה ט') ויקומו על עמדם ויקראו בספר תורת ה' אלהיהם רביעית היום ורביעית מתודים ומשתחוים לה' אלהיהם.	אביי:											⊖
איפוך אנא												⚡
לא סלקא דעתך, דכתיב (עזרא ט') ואלי יאספו כל חרד בדברי אלהי ישראל על מעל הגולה וגו', וכתוב (עזרא ט') ובמנחת הערב קמתי מתעניתי ואפרשה כפי אל ה'.												!
כל שהוא משום אבל, כגון תשעה באב ואבל - אסור בין בחמין בין בצונן. כל שהוא משום תענוג, כגון תענית צבור - בחמין אסור, בצונן מותר.	רפרם בר פפא אמר רב חסדא:											⊖
ונועלין את המרחצאות.	רב אידי בר אבין: אף אנן נמי תנינא:											⊖
ואי בצונן אסור, סוכרין את הנהרות מבעי ליה למיתני?	אמר ליה אביי:											⚡
אבא הכי קשיא ליה: מכדי תנן אסור ברחיצה, נועלין את המרחצאות למה ליה? אלא לאו שמע מינה: בחמין - אסור, בצונן - מותר.	רב שישא בריה דרב אידי:											⊖
לימא מסייע ליה:												■
כל חייבי טבילות טובלין כדרכן, בין בתשעה באב בין ביום הכפורים.	[תניא]											⊖
במאי?												⚡
אילימא בחמין												!
טבילה בחמין מי איכא?												⚡
אלא לאו - בצונן, וחייבי טבילות - אין, איניש אחרינא - לא.												!
לא נצרכה אלא לחמי טבריא.	רב חנא בר קטינא:											⚡
אי הכי, אימא סיפא:												⚡
כדי הוא בית אלהינו לאבד עליו טבילה פעם אחת בשנה.	רבי חנינא סגן הכהנים:											⚡
ואי אמרת בצונן מותר - ירחיץ בצונן												⚡
באתרא דלא שכיח צונן.	רב פפא:											!
כשאמרו אסור במלאכה - לא אמרו אלא ביום, אבל בלילה - מותר. וכשאמרו אסור בנעילת הסנדל - לא אמרו אלא בעיר, אבל בדרך - מותר. הא כיצד? יוצא לדרך - נועל, נכנס לעיר - חולץ. וכשאמרו אסור ברחיצה - לא אמרו אלא כל גופו, אבל פניו ידיו ורגליו - מותר. וכן אתה מוצא במנוחה ובאבל.	תא שמע:											⚡
מאי לאו - אכולהו												⚡
ובמאי?												⚡
אילימא בחמין												!
פניו ידיו ורגליו מי שרו?												⚡
אבל אסור להושיט אצבעו בחמין	והאמר רב ששת:											⚡
אלא לאו בצונן.												!
לא, לעולם בחמין. ודקא קשיא לך וכן אתה מוצא במנוחה ובאבל - אשארא קאי.												!
מעשה ומתו בניו של רבי יוסי בן רבי חנינא, ורחיץ בצונן כל שבעה	תא שמע, דאמר רבי אבא הכהן משום רבי יוסי הכהן:											⊖
התם כשתכפוהו אבליו הוה.												!
תכפוהו אבליו בזה אחר זה, הכביד שערו - מיקל בתער, ומכבס כסותו במים.	דתניא:											!

disputants-חולקים ♦ **statement-מימרא** ■
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- **central point for summary and review**
 < מובאה של פיסקה קודמת- **insertion of an earlier segment**
key-מקרא: **story-מעשה** O **question-שאלה** ^ **challenge-קושיא** †
answer-תירוץ ! **proof-ראיה** ■

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
בתער - אבל לא במספרים, במים - ולא בנתר ולא בחול.	רב חסדא:								!			
אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה, מידי דהוה אבשרא וחמרא.	רבא:								♦	■	◇	
אין הבוגרת רשאה לנוול את עצמה בימי אבל אביה.	מיתיבי:								‡		◇	
הא נערה - רשאה.									‡		◇	
מאי לאו - ברחיצה									‡			
ובמאי?									^			
אילימא בחמין									!		◇	
אין הבוגרת רשאה									‡			
אבל אסור להושיט אצבעו בחמין	והאמר רב חסדא:								‡	■	◇	
אלא לאו - בצונן.									‡		◇	
לא, אכחול ופירכוס.									!		◇	
לימא מסייע ליה										■	◇	
מעשה ומתו בניו של רבי יוסי בר חנינא, ורחץ בצונן כל שבעה	דאמר רבי אבא הכהן משום רבי יוסי הכהן:									■	■	◇
התם בשתכפוהו אבליו זה אחר זה.	אמרי:								‡		◇	
תכפוהו אבליו בזה אחר זה, הכביד שערו - מיקל בתער, ומכבס כסותו במים.	דתניא:								‡	■		
בתער - אבל לא במספרים, במים - ולא בנתר ולא בחול ולא באהל.	רב חסדא:								‡	■		
אבל אסור בצונן כל שבעה.	איכא דאמרי, אמר רבא:										■	◇
מאי שנא מבשר ויין?									‡		◇	
התם לפכוחי פחדיה הוא דעביד.									!		◇	
לימא מסייע ליה.										■	■	◇
אין הבוגרת רשאה לנוול עצמה	[תניא]									‡	■	◇
הא נערה - רשאה.										‡	■	◇
במאי?									^			
אילימא בחמין									!		■	◇
אין הבוגרת רשאה									‡		■	◇
אבל אסור להושיט אצבעו בחמין	והאמר רב חסדא:								‡	■	■	◇
אלא לאו - בצונן.											■	◇
לא, אכחול ופירכוס.									‡		◇	
זאת אומרת: אבל אסור בתכבוסת כל שבעה.	רב חסדא:									■		◇
והלכתא: אבל אסור לרחוץ כל גופו בין בחמין ובין בצונן כל שבעה. אבל פניו ידיו ורגליו, בחמין - אסור, בצונן - מותר. אבל לטוך - אפילו כל שהוא אסור. ואם לעבר את הזוהמא - מותר.											■	◇
צלוחא דתעניתא היכי מדכרינן?											^	
יחיד שקיבל עליו תענית מתפלל של תענית, והיכן אומרה - בין גואל לרופא.	אדבריה רב יהודה לרב יצחק בריה, ודרש:									♦	!	◇
וכי יחיד קובע ברכה לעצמו?	מתקיף לה רב יצחק:								‡			

statement-מימרא- ■
 challenge-קושיא- ⚡
 question-שאלה- ^
 answer-תירוץ- !
 proof-ראיה- ■

♦ חולקים-disputants
 ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story

מקרא-key:

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
בשומע תפלה	אלא אמר רב יצחק:								⚡	!	◊	ג.
בשומע תפלה.	וכן אמר רב ששת:								■			ג.
אין בין יחיד לצבור אלא שזה מתפלל שמונה עשרה וזה מתפלל תשע עשרה.	מיתבי:								⚡		◊	ג.
מאי יחיד ומאי צבור?									^	⚡		ג.
אילימא יחיד - ממש, וצבור - שליח צבור									!	⚡		ג.
הני תשע עשרה? עשרין וארבע הון									⚡	⚡		ג.
אלא לאו הכי קאמר: אין בין יחיד דקבל עליו תענית יחיד, ליחיד שקבל עליו תענית צבור, אלא שזה מתפלל שמונה עשרה וזה מתפלל תשע עשרה.									!	⚡	◊	ג.
שמע מינה: יחיד קובע ברכה לעצמן										⚡		ג.
לא, לעולם אימא לך שליח צבור. ודקא קשיא לך שליח צבור עשרין וארבע מצלי - בשלש תעניות ראשונות, דליכא עשרים וארבע.										!	◊	ג.
ולא? והא אין בין קתני										⚡		ג.
אין בין שלש ראשונות לשלש אמצעיות אלא שבאלו מותרין בעשיית מלאכה ובאלו אסורין בעשיית מלאכה	[קתני]									⚡	◊	ג.
הא לעשרים וארבע - זה וזה שוין										⚡	◊	ג.
תנא ושייר.										!		ג.
מאי שייר דהאי שייר?										⚡		ג.
אלא: תנא באיסורי קא מיירי, בתפלות לא מיירי.										!	◊	ג.
ואי בעית אימא: באמצעייתא נמי לא מצלי עשרים וארבע.										!	◊	ג.
ולא?										⚡		ג.
אין בין שלש שניות לשבע אחרונות אלא שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות.	והתניא:									⚡	◊	ג.
הא לכל דבריהן - זה וזה שוין										⚡	◊	ג.
וכי תימא הכי נמי תנא ושייר										!		ג.
והא אין בין קתני										⚡		ג.
ותסברא אין בין דוקא? והא שייר תיבה										!	◊	ג.
אי משום תיבה - לאו שירא הוא. מילי דצינעא - קתני, מילי דבפרהסיא - לא קתני.										⚡	◊	יד.
מתניתין נמי דיקא	רב אשי:									⚡	◊	יד.
מה אלו יתירות על הראשונות? אלא שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות, אבל בכל דבריהן זה וזה שוין.	דקתני:									⚡	◊	יד.
וכי תימא הכא נמי תנא ושייר										!		יד.
והא מה אלו קתני										⚡		יד.
ותסברא מה אלו דווקא הוא? והא שייר לה תיבה										!	◊	יד.
אי משום תיבה - לאו שירא הוא, משום דקא חשיב לה באיך פרקא.										⚡	◊	יד.
השתא דאתית להכי - עשרים וארבעה נמי לאו שירא הוא, דקתני לה באיך פירקא.										!	◊	יד.
מאי הוי עלה?										^		יד.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רב שמואל בר ססרטאי, וכן אמר רב חייא בר אשי אמר רב:								!		◊	
בשומע תפילה.	רב אשי אמר משמיה דרבי ינאי, בריה דרבי ישמעאל:								!		◊	
והלכתא: בשומע תפילה.									■		◊	
עוברות ומיניקות - מתענות בראשונות ואין מתענות באחרונות.	תני חדא:								⚡		◊	
מתענות באחרונות ואין מתענות בראשונות.	ותניא אידך:								⚡		◊	
אין מתענות לא בראשונות ולא באחרונות.	ותניא אידך:								⚡		◊	
נקוט אמצעייתא בידך, דמיתרצון כולהו.	רב אשי:								!		◊	
מה אלו יתירות על הראשונות אלא שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות.											■	<
במאי מתריעין?												^
בשופרות	רב יהודה:								◆	!	◊	
בעננו.	רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב:								◆	!	◊	
קא סלקא דעתן מאן דאמר בעננו לא אמר בשופרות, ומאן דאמר בשופרות לא אמר בעננו									■			
אין פוחתין משבע תעניות על הצבור שבהן עשרה התרעות, וסימן לדבר: יריחו.	והתניא:								⚡		◊	
ויריחו שופרות הוה, ותיבתא למאן דאמר בעננו									⚡			
אלא: בשופרות - דכולי עלמא לא פליגי דקרי לה התרעה. כי פליגי - בעננו									!		◊	
קרי לה התרעה	מר סבר: [רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב]								◆	!	◊	
לא קרי לה התרעה.	ומר סבר: [רב יהודה]								◆	!	◊	
למאן דאמר בעננו - כל שכן בשופרות, ולמאן דאמר בשופרות - אבל בעננו לא									!			
ושאר כל מיני פורענויות המתרגשות, כגון חיכוך, חגב, זבוב, וצירעה, ויתושין, ושילוח נחשים ועקרבים - לא היו מתריעין אלא צועקין.	והתניא:								⚡		◊	
מדצעקה בפה - התרעה בשופרות									⚡			
תנאי היא									!		◊	
על אלו מתריעין בשבת: על עיר שהקיפוה גייס או נהר, ועל ספינה המטרפת בים.	דתניא: [ת"ק]								◆	!	◊	
לעזרה, אבל לא לצעקה.	רבי יוסי:								◆	!	◊	
במאי?									^	!		
אילמא בשופרות									!	!		
שופרות בשבת מי שרי?									⚡	!	◊	
אלא לאו - בעננו, וקרי לה התרעה, שמע מינה.									!	!	◊	
בשני דרבי יהודה נשיאה הוה צערא, גזר תלת עשרה תעניות ולא איעני. סבר למיגזר טפי.	[רבי יהודה נשיאה]										◊	○
הרי אמרו אין מטריחין את הצבור יותר מדאי.	אמר ליה רבי אמי:										■	◊
רבי אמי דעבד - לגרמיה הוא דעבד.	רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא:										■	◊

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	אלא הכי אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:											
לא שנו אלא לגשמים, אבל לשאר מיני פורענויות - מתענין והולכין עד שיענו מן השמים.	תניא נמי הכי:											
כשאמרו שלש וכשאמרו שבע - לא אמרו אלא לגשמים, אבל לשאר מיני פורענויות מתענין והולכין עד שיענו.												
לימא תיהוי תיובתיה דרבי אמן												
אמר לך רבי אמי: תנאי היא												
אין גזרין יותר משלש עשרה תעניות על הצבור, לפי שאין מטריחין את הצבור יותר מדאי, דברי רבי.	דתניא: [רבי]											
לא מן השם הוא זה, אלא מפני שיצא זמנה של רביעה.	רבן שמעון בן גמליאל:											
כגון אנן, דאפילו בתקופת תמוז בעינן מטרא, היכי נעביד? כיחידים דמינן או כרבים דמינן? כיחידים דמינן - ובשומע תפלה, או כרבים דמינן ובברכת השנים?	שלחו ליה בני נינזה לרבי:											
כיחידים דמיתו, ובשומע תפלה.	שלח להו: [רבי]											
אימתי - בזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרוין על אדמתן, אבל בזמן הזה - הכל לפי השנים, הכל לפי המקומות, הכל לפי הזמן	מיתיבי, אמר רבי יהודה:											
מתניתא רמית עליה דרבי? רבי תנא הוא ופליג.	אמר ליה:											
מאי הוי עליה?												
בברכת השנים	רב נחמן:											
בשומע תפלה.	רב ששת:											
והלכתא: בשומע תפלה.												
בשני מטין עם חשיכה ובחמישי כל היום מפני כבוד השבת.												
היכי קתני: בשני מטין עם חשיכה, ובחמישי כל היום מפני כבוד השבת, או דילמא: בשני מטין ובחמישי פותחין כל היום כולו?	איבעיא להו:											
בשני מטין עד הערב, ובחמישי פותחין כל היום כולו מפני כבוד השבת. היו לו שני פתחים - פותח אחד ונועל אחד. היה לו אצטבא כנגד פתחו - פותח כדרכו ואינו חושש.	תא שמע, דתניא:											
עברו אלו ולא נענו ממעטין במשא ומתן בבנין ובנטיעה.												
בבנין - בנין של שמחה, נטיעה - נטיעה של שמחה. אי זהו בנין של שמחה - זה הבונה בית חתנות לבנו, אי זו היא נטיעה של שמחה - זה הנוטע אבוורנקי של מלכים.	תנא:											
ובשאלת שלום.												
חברים אין שאילת שלום ביניהן, עמי הארץ ששואלין - מחזירין להם בשפה רפה ובכבוד ראש. והן מתעטפין - יושבין כאבלים וכמנודין, כבני אדם הנופין למקום, עד שירחמו עליהם מן השמים.	תנו רבנן:											
אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא אם כן נענה כיהושע בן נון, שנאמר (יהושע ז') ויאמר ה' אל יהושע קם לך למה זה אתה נפל על פניך.	רבי אלעזר:											
אין אדם חשוב רשאי לחגור שק אלא אם כן נענה כיהורם בן אחאב, שנאמר (מלכים ב' ו') ויהי כשמע המלך את דברי האשה ויקרע את בגדיו והוא עבר על החמה וירא העם והנה השק על בשרו וגו'.	ואמר רבי אלעזר:											
לא הכל בקריעה ולא הכל בנפילה, משה ואהרן בנפילה, יהושע וכלב בקריעה. משה ואהרן בנפילה דכתיב (במדבר י"ד) ויפול משה ואהרן על פניהם, יהושע וכלב בקריעה - דכתיב (במדבר י"ד) ויהושע בן נון וכלב בן יפנה קרעו בגדיהם.	ואמר רבי אלעזר:											
אי הוה כתיב יהושע, כדקאמרת, השתא דכתיב ויהושע - הא והא עביד.	מתקף לה רבי זירא ואיתימא רב שמואל בר נחמני:											
לא הכל בקימה ולא הכל בהשתחויה. מלכים - בקימה, ושרים - בהשתחויה. מלכים בקימה דכתיב (ישעיהו מ"ט) כה אמר ה' גאל ישראל קדושו לבזה נפש למתעב גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו. ושרים בהשתחויה - דכתיב שרים וישתחוו.	ואמר רבי אלעזר:											

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story	■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof
--	--

Talmud Navigator

תענית-מאימתי	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ											
מימרא	מתקיף לה רבי זירא ואיתימא רב שמואל בר נחמני:									⚡		◊	טו.
אי הוה כתיב ושרים ישתחוו כדקאמרת, השתא דכתיב שרים וישתחוו - הא והא עבוד.	רב נחמן בר יצחק:									■		◊	
אף אני אומר: לא הכל לאורה ולא הכל לשמחה, צדיקים - לאורה, וישרים - לשמחה. צדיקים לאורה - דכתיב (תהלים צ"ז) אור זרע לצדיק, ולישרים שמחה דכתיב - ולישרי לב שמחה.												◊	טז.
הדרן עלך מאימתי.												◊	

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p> <p>מקרא-key:</p>

תענית-סדר תעניות כיצד		Talmud Navigator												
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כ	כ
סדר תעניות כיצד? מוציאים את התיבה לרחובה של עיר ונותנים אפר מקלה על גבי התיבה, ובראש הנשיא, ובראש אב בית דין. וכל אחד ואחד נותן בראשו.														■
הזקן שבהן אומר לפניו דברי כבושין: אחינן לא נאמר באנשי ניגוה וירא אלהים את שקם ואת תעניתם, אלא (יונה ב') וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה, ובקבלה הוא אומר (יואל ב') וקרעו לבבכם ואל בגדיכם.														■
עמדו בתפלה, מורידין לפני התיבה זקן ורגיל ויש לו בנים, וביתו ריקם, כדי שיהא לבו שלם בתפלה. ואומר לפניו עשרים וארבע ברכות: שמונה עשרה שבכל יום, ומוסיף עליהן עוד שש. ואלו הן: זכרונות ושופרות. (תהלים ק"כ) אל ה' בצרתה לי קראתי ויענני, (תהלים קכ"א) אשא עיני אל ההרים וגו', (תהלים ק"ל) ממעמקים קראתיך ה', (תהלים ק"ב) תפלה לעני כי יעטף.	[ת"ק]													◆ ■
לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות, אלא אומר תחתיהן (מלכים א' ח') רבע כי היה בארץ דבר כי יהיה, (ירמיהו י"ד) אשר היה דבר ה' אל ירמיהו על דברי הבצרות, ואומר חותמיהן.	רבי יהודה:													◆ ■
על הראשונה הוא אומר: מי שענה את אברהם בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' גואל ישראל.														■ ◊
על השנייה הוא אומר: מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' זוכר הנשכחות.														■ ◊
על השלישית הוא אומר: מי שענה את יהושע בגלגל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' שומע תרועה.														■ ◊
על הרביעית הוא אומר: מי שענה את שמואל במצפה, הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' שומע צעקה.														■ ◊
על החמישית הוא אומר: מי שענה את אליהו בהר הכרמל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' שומע תפלה.														■ ◊
על הששית הוא אומר: מי שענה את יונה ממעי הדגה, הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' העונה בעת צרה.														■ ◊
על השביעית הוא אומר: מי שענה את דוד ואת שלמה בנו בירושלים, הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. ברוך אתה ה' המרחם על הארץ.														■ ◊
מעשה בימי רבי חלפתא ורבי חנניא בן תרדיון שעבר אחד לפני התיבה וגמר את הברכה כולה, ולא ענו אחריו אמן. תקעו - הכהנים - ותקעו. מי שענה את אברהם אבינו בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. הריעו, בני אהרן - הריעו. מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה. וכשבא דבר אצל חכמים אמרו: לא היינו נוהגין כן אלא בשער מזרח ובהר הבית.														○ ◊
שלש תעניות הראשונות אנשי משמר מתעניין ולא משלימין, ואנשי בית אב לא היו מתעניין כלל. שלש שניות אנשי משמר מתעניין ומשלימין, ואנשי בית אב מתעניין ולא משלימין. שבע אחרונות - אלו ואלו מתעניין ומשלימין, דברי רבי יהושע.	[רב יהושע]													■
שלש תעניות הראשונות אלו ואלו לא היו מתעניין כלל, שלש שניות - אנשי משמר מתעניין ולא משלימין, ואנשי בית אב לא היו מתעניין כלל. שבע אחרונות - אנשי משמר מתעניין ומשלימין, ואנשי בית אב מתעניין ולא משלימין.	חכמים:													■
אנשי משמר מותרין לשתות יין בלילות אבל לא בימים, ואנשי בית אב לא ביום ולא בלילה.														■
אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכבס, ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת.														■
כל הכתוב במגלת תענית דלא למספד - לפניו אסור, לאחריו מותר.	[ת"ק]													◆ ■
לפניו ולאחריו אסור.	רבי יוסי:													◆ ■
דלא להתענאה - לפניו ולאחריו מותר.	[ת"ק]													◆ ■
לפניו אסור, לאחריו מותר.	רבי יוסי:													◆ ■
אין גוזרין תענית על הצבור בתחילה בחמישי שלא להפקיע השערים, אלא שלש תעניות הראשונות שני וחמישי ושני, ושלש שניות חמישי שני וחמישי.	[ת"ק]													◆ ■
כשם שאין הראשונות בחמישי כך לא שניות ולא אחרונות.	רבי יוסי:													◆ ■

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-סדר תעניות כיצד	מאימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ולמה נותנין אפר בראש כל אחד ואחד?													טז.
פליגי בה רבי לוי בר חמא ורבי חנינא.													טז.
הרי אנו חשובין לפניך כאפר	חד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
כדי שיזכור לנו אפרו של יצחק.	וחד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
מאי בינייהו?													טז.
איכא בינייהו עפר סתם.													טז.
למה יוצאין לבית הקברות?													טז.
פליגי בה רבי לוי בר חמא ורבי חנינא.													טז.
הרי אנו חשובין לפניך כמתים	חד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
כדי שיבקשו עלינו מתים רחמים.	וחד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
מאי בינייהו?													טז.
איכא בינייהו קברי נכרים.													טז.
מאי הר המוריה?													טז.
פליגי בה רבי לוי בר חמא ורבי חנינא.													טז.
הרי שיצא ממנו הוראה לישראל,	חד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
הר שיצא ממנו מורא לאומות העולם.	וחד אמר: [רבי לוי בר חמא/ רבי חנינא]												טז.
הזקן שבהן אומר לפניהן דברי כיבושין.													טז.
אם יש זקן - אומר זקן, ואם לאו - אומר חכם, ואם לאו - אומר אדם של צורה.	תנו רבנן:												טז.
אטו זקן דקאמרי אף על גב דלאו חכם הוא?													טז.
הכי קאמר: אם יש זקן והוא חכם - אומר זקן והוא חכם, ואם לאו - אומר חכם, ואם לאו - אומר אדם של צורה; אחינן, לא שק ותענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים. שכן מציינו באנשי גיטות שלא נאמר בהם וירא האלהים את שקם ואת תעניתם, אלא (יונה ג') וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה.	אביי:												טז.
(יונה ג') ויתכסו שקים האדם והבהמה													טז.
מאי הוו עבדי?													טז.
אסרא הבהמות לחוד ואת הוולדות לחוד, אמרו לפניו: רבונו של עולם אם אין אתה מרחם עלינו - אין אנו מרחמים על אלו													טז.
(יונה ג') ויקראו אל אלהים בחזקה													טז.
מאי אמור?													טז.
אמרו לפניו: רבונו של עולם עלוב ושאינו עלוב, צדיק ורשע - מי נדחה מפני מי?													טז.
(יונה ג') וישבו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר בכפיהם.													טז.
מאי ומן החמס אשר בכפיהם?													טז.
אפילו גזל מריש ובנאו בבירה - מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו.	שמואל:												טז.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-סדר תעניות כיצד	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	טז
אדם שיש בידו עבירה, ומתודה ואינו חוזר בה למה הוא דומה - לאדם שתופס שרץ בידו, שאפילו טובל בכל מימות שבעולם - לא עלתה לו טבילה. זרקו מידו, כיון שטבל בארבעים סאה - מיד עלתה לו טבילה, שנאמר (משלי כ"ח) ומודה ועוזב ירחם, ואומר (איכה ג') נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים.	רב אדא בר אהבה:																	טז
עמדו בתפלה מורידין לפני התיבה זקן כו'.																		טז
עמדו בתפלה, אף על פי שיש שם זקן וחכם - אין מורידין לפני התיבה אלא אדם הרגיל.	תנו רבנן: [ת"ק]																	טז
מטופל ואין לו, ויש לו יגיעה בשדה, וביתו ריקם, ופרקו נאה, ושפל ברך, ומרוצה לעם, ויש לו נעימה, וקולו ערב, ובקי לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במדרש בהלכות ובאגדות, ובקי בכל הברכות כולן.	רבי יהודה:																	טז
ויהבו ביה רבנן ענייהו ברבי יצחק בר אמי																		טז
היינו מטופל ואין לו, היינו ביתו ריקם																		טז
זהו שביתו ריקם מן העבירה.	רב חסדא:																	טז
ופרקו נאה																		טז
זה שלא יצא עליו שם רע בילדותו.	אביי:																	טז
(ירמיהו י"ב) היתה לי נחלתי כאריה ביער נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה.																		טז
מאי נתנה עלי בקולה?																		טז
זה שלח צבור שאינו הגון הורד לפני התיבה.	מר זוטרא בר טוביה אמר רב, ואמרי לה אמר רבי חמא אמר רבי אלעזר:																	טז
ואומר לפניכם עשרים וארבע ברכות: שמונה עשרה שבכל יום ומוסיף עליהן עוד שש.																		טז
הני שש? שבע הויין																		טז
על השביעית הוא אומר ברוך מרחם על הארץ	כדתנן:																	טז
מאי שביעית - שביעית לארוכה	רב נחמן בר יצחק:																	טז
בגואל ישראל מאריך, ובחוטמה הוא אומר: מי שענה את אברהם בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך גואל ישראל.	כדתניא:																	טז
והן עונין אחריו אמן, וחזן הכנסת אומר להם: תקעו בני אהרן, תקעו חזרו ואומר: מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך זוכר הנשכחות והן עונין אחריו אמן, וחזן הכנסת אומר להם: הריעו בני אהרן הריעו וכן בכל ברכה וברכה, באחת אומר תקעו ובאחת אומר הריעו.																		טז
במה דברים אמורים - בגבולין, אבל במקדש אינו כן, לפי שאין עונין אמן במקדש.																		טז
ומנין שאין עונין אמן במקדש - שנאמר (נחמיה ט') קומו ברכו את ה' אלהיכם מן העולם עד העולם ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה. יכול על כל ברכות כולן לא תהא אלא תהלה אחת - תלמוד לומר: ומרומם על כל ברכה ותהלה, על כל ברכה תן לו - תהלה.																		טז
ואלא במקדש מהו אומר?																		טז
ברוך ה' אלהים אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ברוך גואל ישראל, והן עונין אחריו: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וחזן הכנסת אומר להם: תקעו הכהנים בני אהרן תקעו, וחזרו ואומר: מי שענה את אברהם בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך ה' אלהי ישראל זוכר הנשכחות, והם עונים אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, וחזן הכנסת אומר להם הריעו, הכהנים בני אהרן, הריעו וכו', וכן בכל ברכה וברכה, באחת אומר תקעו ובאחת אומר הריעו, עד שגומר את כולן.																		טז
וכך הנהיג רבי חלפתא בצפורי ורבי חנניה בן תרדיון בסיכני. וכשבא דבר לפני חכמים אמרו: לא היו נוהגין כן אלא בשערי מזרח, ובהר הבית.																		טז

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
---	---

תענית-סדר תעניות כיצד		Talmud Navigator												
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
אומר לפניו עשרים וארבע ברכות, שמונה עשרה שבכל יום ומוסיף עליהן עוד שש. ואותן שש היכן אומרן - בין גואל לרופא חולי ומאריך בגאולה, והן עונין אחריו אמן על כל ברכה וברכה. וכך היו נוהגין בגבולין, אבל במקדש היו אומרים ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ברוך גואל ישראל, ולא היו עונין אחריו אמן. וכל כך למה - לפי שאין עונין אמן במקדש. ומנין שאין עונין אמן במקדש - שנאמר קומו ברכו את ה' אלהיכם מן העולם עד העולם ויברכו (את) שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה - על כל ברכה וברכה תן לו תהלה.	ואית דאמרי כדתינאי:												◊	■
על הראשונות הוא אומר ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ברוך גואל ישראל, והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וחזון הכנסת אומר: תקעו כהנים תקעו. וחזור ואומר: מי שענה את אברהם בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה, ועל השניה הוא אומר ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ברוך זוכר הנשכחות, והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, וחזון הכנסת אומר הריעו בני אהרן, הריעו. ואומר: מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה, והם מריעין ותוקעין ומריעין, וכן בכל ברכה וברכה. באחת אומר תקעו, ובאחת אומר הריעו, עד שיגמור את הברכות כולן.	תנו רבנן:												◊	■
וכך הנהיג רבי הלפתא בציפורי ורבי חנניה בן תרדיון בסיכני. וכשבא דבר אצל חכמים אמרו: לא היו נוהגין כן אלא בשערי מזרח ובהר הבית.													■	
רבי יהודה אומר לא היה צריך לומר זכרונות כו'.													■	<
מאי טעמא דרבי יהודה - לפי שאין אומרים זכרונות ושופרות אלא בראש השנה, וביובלות, ובשעת מלחמה.	רב אדא דמן יפו:												■	◊
על הראשונה הוא אומר מי שענה את אברהם כו'.													■	<
יש מחליפין צעקה לאליהו ותפלה לשמואל.	תנא:												■	◊
בשלמא גבי שמואל - כתיב ביה תפלה וכתיב ביה צעקה, אלא גבי אליהו תפלה כתיב צעקה לא כתיב (מלכים א' י"ח) ענני ה' ענני - לשון צעקה היא.													◊	?
על הששית הוא אומר מי שענה את יונה כו' על השביעית הוא אומר מי שענה את דוד כו'.													■	<
מכדי יונה בתר דוד ושלמה הוה, מאי טעמא מקדים ליה ברישא?													◊	?
משום דבעי למיחתם מרחם על הארץ.													!	◊
ברוך משפיל הרמים.	תנא, משום סומכוס אמרו:												■	◊
שלוש תעניות הראשונות אנשי משמר מתענין ולא משלימין כו'.													■	<
מפני מה אמרו אנשי משמר מותרין לשתות יין בלילות אבל לא בימים - שמא תכבד העבודה על אנשי בית אב ויבואו ויסייעו להם. מפני מה אמרו אנשי בית אב לא ביום ולא בלילה - מפני שהן עסוקין תמיד בעבודה.	תנו רבנן:												■	◊
מכאן אמרו: כל כהן שמכיר משמרתו ומשמרת בית אב שלו, ויודע שבתו אבותיו קבועין שם - אסור לשתות יין כל אותו היום. במכיר משמרתו ואין מכיר משמרת בית אב שלו ויודע שבתו אבותיו קבועין שם - אסור לשתות יין כל אותה שבת. אינו מכיר משמרתו ומשמרת בית אב שלו, ויודע שבתו אבותיו קבועין שם - אסור לשתות יין כל השנה.	[רבנן]												◊	◆
אומר אני: אסור לשתות יין לעולם, אבל מה אעשה שתקנתו קלקלתו.	רבי:												◊	◆
כמאן שתו האידינא כהני חמרא - כרבי.	אביי:												■	
אנשי משמר ואנשי מעמד אסורים לספר ולכבס, ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת.													■	<
מאי טעמא?													^	
כדי שלא יכנסו למשמרתם כשהן מנוולין.	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:												!	◊
מלך מסתפר בכל יום, כהן גדול מערב שבת לערב שבת, כהן הדיוט - אחת לשלשים יום.	תנו רבנן:												■	◊
מלך מסתפר בכל יום - מאי טעמא?													^	
אמר קרא (ישעיהו ל"ג) מלך ביפיו תחזינה עיניך.	רבי אבא בר זבדא:												!	◊

<p>disputants-חולקים ♦ ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>statement-מימרא ■ קושיא-challenge ^שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

תענית-סדר תעניות כיצד		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
מימרא	מאן דאמר													
אלא: גמרא גמיר לה, ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא, הכי נמי, גמרא גמיר לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא.													◊	יז
כל הכתוב במגילת תענית דלא למיספד, לפניו אסור לאחריו מותר.													■	יז
אלין יומיא דלא להתענא בהון ומקצתהון דלא למיספד בהון. מריש ירחא דניסן עד תמניא ביה איתוקם תמידא דלא למיספד בהון. מתמניא ביה עד סוף מועדא איתותב חגא דשבועיא דלא למיספד בהון.	תנו רבנן:												◊	יז
מריש ירחא דניסן עד תמניא ביה איתוקם תמידא דלא למיספד	אמר מר:												■	יז
למה לי מריש ירחא? לימא מתרי בניסן, וראש חודש גופיה יום טוב הוא ואסור													ז	יז
לא נצרכה אלא לאסור יום שלפניו.	רב:												◊	יז
ושלפניו נמי, תיפוק ליה דהוה ליה יום שלפני ראש חדש													ז	יז
ראש חדש דאורייתא הוא, דאורייתא לא בעי חיזוק.													!	יז
הימים האלה הכתובין במגילת תענית - לפנייהם ולאחרייהם אסורין, שבתות וימים טובים, הן - אסורין, לפנייהן ולאחרייהן - מותרין.	דתניא:												■	יז
ומה הפרש בין זה לזה?													ז	יז
הללו דברי תורה, ודברי תורה אין צריכין חיזוק. הללו - דברי סופרים, ודברי סופרים צריכין חיזוק.													!	יז